

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ директора Волинського інституту
післядипломної педагогічної освіти
від 31 грудня 2020 року № 233-од

Директор ВІППО П. Олешко

«31» грудня 2020 р.

Кодекс академічної доброчесності Волинського інституту післядипломної педагогічної освіти

I. Загальні положення

1.1. Кодекс академічної доброчесності Волинського інституту післядипломної педагогічної освіти є складовою частиною внутрішньої нормативної бази системи забезпечення якості освітньої, наукової та інноваційної діяльності та розроблений з метою підвищення рівня освіти, наукових досліджень, дотримання вимог наукової етики та запобігання академічного плагіату у Волинському інституті післядипломної педагогічної освіти (далі – Інститут).

1.2. Кодекс є переліком настанов та цінностей, дія яких поширюється на всіх учасників освітнього процесу як на території Інституту, так і поза ним.

1.3. Кодекс спрямований на дотримання високих професійних стандартів у всіх сферах діяльності Інституту, зокрема освітній, науковій, управлінській, а також на підтримку сприятливого морально-психологічного клімату в колективі.

1.4. Кодекс розроблено з урахуванням зарубіжного та вітчизняного досвіду, пропозицій трудового колективу, профспілки, викладацького складу Інституту. Прагнення співробітників до академічної доброчесності підвищує стандарти освітньої та наукової діяльності, робить внесок у розвиток Інституту, зміцнення його іміджу й ділової репутації.

1.5. У Кодексі наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

– *академічна доброчесність* – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень;

– *академічний плагіат* – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

– *захист інформації* – сукупність правових, адміністративних, організаційних, технічних та інших заходів, що забезпечують збереження, цілісність інформації та належний порядок доступу до неї;

– *зловживання впливом* – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави;

– *комісія з питань етики та академічної доброчесності* – це незалежний орган, що діє в Інституті з метою дотримання Інститутською спільнотою норм Кодексу академічної доброчесності;

– *неправомірна вигода* – грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав;

– *обман* – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

– *освітня діяльність* – діяльність закладів вищої освіти, що провадиться з метою забезпечення здобуття вищої, післядипломної освіти і задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти та інших осіб;

– *потенційний конфлікт інтересів* – наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень;

– *приватний інтерес* – будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях;

– *самоплагіат* – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

– *співробітник* – фізична особа, що перебуває у трудових відносинах з Інститутом і безпосередньо виконує роботу за трудовим договором; Інститутська спільнота – співробітники та учасники освітнього процесу;

– *учасники освітнього процесу* – наукові, науково-педагогічні та педагогічні працівники; здобувачі освіти; фахівці-практики, які залучаються до освітнього процесу на освітньо-професійних програмах; інші працівники закладів вищої освіти;

– *фальсифікація* – свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

– *якість освіти* – відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг;

– *якість освітньої діяльності* – рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг.

II. Принципи Кодексу академічної доброчесності

Усі співробітники та здобувачі освіти Інституту зобов'язані дотримуватися принципів Кодексу академічної доброчесності. Такими принципами, зокрема, є:

2.1. *Принцип законності.* У своїй діяльності члени Інститутської спільноти суворо дотримуються законів України, зокрема Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про освіту», Статуту Інституту, правил внутрішнього розпорядку, інших нормативних актів Інституту і принципів цього Кодексу, а також стимулюють інших до цього.

2.2. *Принцип взаємної довіри.* Атмосфера довіри заохочує вільний обмін ідеями та інформацією в Інститутському середовищі, сприяє співпраці та вільному продукуванню нових ідей, позбавляє остраху, що результати діяльності можуть бути привласнені, репутацію Інституту підірвано.

2.3. *Принцип чесності та порядності.* У навчальній та викладацькій діяльності, під час проведення наукових досліджень, в освітній діяльності тощо представники Інститутської спільноти зобов'язані діяти чесно, бути відвертими й у жодному разі не допускати використання неправдивих тверджень.

2.4. *Принцип прозорості.* Щоб уникнути зловживань посадовим становищем виборними чи призначеними представниками Інститутської спільноти, необхідно, щоб усі процедури, які стосуються освітньої, науково-

дослідницької, господарської та фінансової діяльності були прозорими і нескладними.

2.5. *Принцип справедливості.* У взаємовідносинах між членами Інститутської спільноти важливим є неупереджене ставлення один до одного, правильне й об'єктивне оцінювання результатів освітньої, дослідницької та трудової діяльності.

2.6. *Принцип взаємоповаги.* Повага в Інститутському середовищі має бути взаємною, що передбачає виявлення її як до себе, так і до інших, незалежно від віку, статі, статусу, національності чи расової приналежності.

2.7. *Принцип компетентності та професіоналізму.* Співробітники й учасники освітнього процесу зобов'язані підтримувати високий рівень компетентності у роботі та навчанні.

2.8. *Принцип відповідальності.* Учасники освітнього процесу та співробітники Інституту мають брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання. Бути відповідальним – означає протистояти ганебним вчинкам, негативному впливу інших осіб і бути прикладом для інших.

2.9. *Принцип партнерства і взаємодопомоги.* Учасники освітнього процесу орієнтуються на суб'єкт-суб'єктну або партнерську взаємодію; поважають й цінують різноманітні думки та ідеї.

2.10. *Принцип безпеки та добробуту Інститутської спільноти.* Учасники освітнього процесу та співробітники Інституту повинні піклуватися про дотримання безпеки й добробуту в стінах Інституту. Діяльність учасників освітнього процесу і співробітників Інституту не повинна приводити до виникнення загроз їхньому життю, заподіювати шкоду здоров'ю та майну Інститутської спільноти загалом і кожного члена зокрема.

III. Дотримання принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин

3.1. Дотримання принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин має бути справою доброчесності всіх без винятку членів Інститутської спільноти.

3.2. Дотримання академічної доброчесності педагогічними і науково-педагогічними, науковими працівниками передбачає:

- дотримання норм Конституції, вимог законодавства України, внутрішніх нормативних документів Інституту;
- сумлінне і компетентне виконання службових повноважень та професійних обов'язків, рішень і доручень керівництва, недопущення зловживань;

- постійне підвищення професійної кваліфікації, застосування у своїй діяльності інноваційних освітніх методів і технологій;
- дотримання загальноновизнаних етичних норм поведінки, толерантного ставлення до колег та осіб, які здобувають освіту незалежно від їх етнічної, релігійної, культурної або соціальної належності;
- дотримання корпоративної культури та поваги до інших учасників процесу реалізації державної політики у сфері якості освіти, здобувачів освіти, співробітників закладів вищої освіти та інших осіб, з якими здійснюється комунікація під час виконання службових обов'язків;
- сприяння творчій активності осіб, що навчаються;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- перешкоджання проявам академічної недоброчесності з боку інших учасників освітнього процесу;
- сумлінне ставлення до освітнього процесу;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- несення академічної відповідальності та відповідальності за порушення принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин;
- протидію конформізму, захист свободи думки, засудження цензури.

3.3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- відповідальне ставлення до участі в освітньому процесі;
- повага до честі й гідності інших осіб;
- посилення на джерела інформації у разі запозичення ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- використання в освітній або дослідницькій діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації, грамотне посилатися на них.

3.4. Для педагогічних, наукових та науково-педагогічних працівників є неприйнятним:

- допускати порушення освітнього процесу, його недостатнє науково-методичне забезпечення;
- не дотримуватися вимог контракту та виконання індивідуального робочого плану;

- запізнюватися на роботу або пропускати її без поважних причин;
- допускати некоректне, зневажливе ставлення до здобувачів освіти, колег та співробітників;
- вдаватися до форм академічного шахрайства, академічного плагіату та інших форм прояву академічної недоброчесності;
- зловживати владою, впливом або службовим становищем;
- провокувати підкупом;
- допускати факти службового підроблення та службової недбалості;
- приймати пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди чи подарунків службовою особою; брати та пропонувати хабарі та (або) здійснювати будь-які інші корупційні дії;
- свідомо порушувати норми чинного законодавства України та нормативні й розпорядчі документи Інституту (Статут, правила внутрішнього трудового розпорядку, кодекси, положення, накази та розпорядження);
- проявляти у будь-якій формі небажану вербальну, невербальну чи фізичну поведінку, мета або наслідок якої – порушення гідності особи, зокрема шляхом створення загрозливого, ворожого, принизливого або образливого середовища тощо;
- виявляти нешанобливе та некоректне ставлення до осіб, що навчаються, представників викладацького складу або адміністрації.

3.5. Формами проявів академічної недоброчесності у навчальній, викладацькій, науковій та інноваційній діяльності для здобувачів освіти та працівників Інституту є:

- академічний плагіат;
- обман, підробка – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої, наукової, творчої діяльності чи організації освітнього процесу;
- приписування результатів колективної діяльності одній або окремим особам;
- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- самоплагіат – оприлюднення частково або повністю власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- надання недостовірної інформації про результати власної навчальної, наукової, творчої діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;
- підробка підписів в офіційних документах: актах, звітах, угодах тощо;

- посилання на джерела, які не використовувалися в роботі;
- здавання або репрезентація різними особами робіт з однаковим змістом як результату навчальної чи наукової діяльності;

- несанкціонована співпраця, зокрема:

хабарництво – надання чи отримання учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання чи отримання коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

придбання в інших осіб чи організацій з наступним поданням як власних результатів навчальної та наукової діяльності: звітів, рефератів, випускних робіт, есе, статей, монографій, навчальних посібників тощо;

використання родинних або службових зв'язків для отримання переваг у роботі;

внесення до списку авторів статей, монографій, підручників тощо осіб, які не брали участі в отриманні наукових результатів;

інші види академічної нечесності.

3.5.1. Система запобігання та виявлення академічного плагіату в Інституті.

Попередження плагіату в освітньому процесі здійснюється шляхом проведення комплексу профілактичних заходів, які полягають в:

- інформуванні здобувачів освіти, співробітників про положення Кодексу, необхідність дотримання правил академічної доброчесності та підвищення відповідальності за недотримання норм цитування, наслідки вчинення плагіату та інших видів академічних порушень;

- формуванні, виданні та розповсюдженні серед здобувачів освіти методичних матеріалів з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у письмових роботах матеріали;

- запровадженні в рамках ознайомчих лекцій вимог до написання письмових робіт та особливою увагою до принципів самостійності роботи над письмовими завданнями;

- щорічному проведенні інформаційно-роз'яснювальних заходів з питань професійної етики та недопущення академічного плагіату.

3.5.2. У роботі редакційних колегій наукових, науково-методичних видань:

- посилення вимогливості до процесу рецензування статей, що надходять до редколегій, програмної перевірки поданих матеріалів на предмет академічного плагіату;

- особиста відповідальність головного та відповідального редакторів редакційної колегії щодо недопущення академічного плагіату у виданнях.

IV. Комісія з питань етики та академічної доброчесності

4.1. З метою моніторингу дотримання членами Інститутської спільноти норм цього Кодексу наказом директора утворюється Комісія з питань етики та академічної доброчесності (далі – Комісія).

4.2. Комісія є дорадчим органом Інституту. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення Кодексу академічної доброчесності та надавати пропозиції адміністрації Інституту щодо накладання відповідних санкцій.

4.3. Склад Комісії ухвалюється Вченою радою Інституту. Діяльність Комісії регулюється спеціальним Положенням, розробленим на основі Кодексу академічної доброчесності, яке ухвалюється Вченою радою Інституту.

V. Заклучні положення

5.1. Учасники освітнього процесу та співробітники Інституту зобов'язані знати та дотримуватись вимог Кодексу. Незнання або нерозуміння норм цього Кодексу не є виправданням неетичної поведінки.

5.2. У разі нерозуміння основних принципів доброчесності учасники освітнього процесу та співробітники Інституту можуть звернутись за порадою до Комісії.

5.3. Порушення норм цього Кодексу може передбачати накладання санкцій, аж до відрахування або звільнення з Інституту, за поданням Комісії.

5.4. Цей кодекс затверджується Вченою радою Інституту.

5.5. Зміни та доповнення до Кодексу вносяться винятково на підставі рішення Вченої ради Інституту.

Кодекс академічної доброчесності розглянуто і схвалено на засіданні
Вченої ради

Волинського інституту післядипломної педагогічної освіти
(протокол № 7 від 30.12.2020 року).